Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015 Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2825

Vragen van het lid **Mei Li Vos** (PvdA) aan de Minister van Economische Zaken over *zogenaamde Multi Level Marketing bedrijven* (ingezonden 12 juni 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 7 juli 2015).

Vraag 1
Kent u de uitzending van het programma RamBam op woensdag 10 juni jl. over het bedrijf ACN[1]?

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2 en 3
Kunt u reageren op de getoonde gang van zaken bij het desbetreffende bedrijf en hoe beoordeelt u het verdienmodel?
Is er in uw ogen sprake van een (legaal) Multi Level Marketingbedrijf of hanteert men een (illegaal) verdienmodel, waar omzet genereren voortkomt uit het aanwerven van vooraf betalende nieuwe «ondernemers», oftewel een piramidespel?

Antwoord 2 en 3
De beoordeling van de handelwijze van het betreffende bedrijf is aan de betrokken toezichthouders, de Kansspelautoriteit en de Autoriteit Consument en Markt (ACM), en uiteindelijk aan de rechter. Het is aan deze toezichthouders om te bepalen of er aanleiding is om nader onderzoek te doen naar de vraag of er sprake is van een toegestane verkoopmethode – multi-level marketing – dan wel van een piramidespel zoals bedoeld in de Wet op de Kansspelen.

Vraag 4
Deelt u de mening dat het niet toelaatbaar is dat de potentiële «ondernemers» vooraf geen inzicht krijgen in het verdienmodel en hun jaarlijkse verdiensten?

[1] http://rambam.vara.nl/media/341152

ah-tk-20142015-2825
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Antwoord 4
Het is in het algemeen voor een ondernemer niet aan te raden om in te gaan op een zakelijk aanbod waarvan de financiële baten en lasten niet helder zijn. De ondernemer dient hierin ook zijn eigen afweging te maken en te bepalen wanneer hij over genoeg informatie beschikt om een aanbod te kunnen beoordelen. Dit betekent echter niet dat een ondernemer vooraf zekerheid moet hebben over zijn verdiensten. Overigens kan dat ook niet omdat de inkomsten mede afhankelijk zullen zijn van de inspanningen van diezelfde ondernemer.

Vraag 5 en 7
Deelt u de mening dat er in feite sprake is van een illegaal piramidespel, omdat de startende «ondernemers» alléén kunnen beginnen wanneer zij 500 euro betaald hebben voor een «lidmaatschap» en daarnaast relatief duur te verkopen producten moeten aanschaffen, terwijl geldt dat bij een verplichte inleg van meer 50 euro al sprake is van een piramidespel? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregel treft u tegen de eigenaren van dit bedrijf?
In hoeverre acht u het toelaatbaar dat ondernemers hun verdienmodel aan potentiele «ondernemers» verkopen, dan wel zich voordoen, als een (legaal) Multi Level Marketing-bedrijf, terwijl in feite sprake is van een piramidespel?

Antwoord 5 en 7
In zijn algemeenheid kan niet worden gesteld dat het betalen voor een «lidmaatschap» voldoende is om aan te nemen dat er sprake is van een piramidespel. Het «verkopen» van een bewezen verdienmodel door ondernemers aan andere ondernemers is niet ongebruikelijk. De betaling is ook een vergoeding voor het mogen gebruiken van de bedrijfsnaam en de producten. Een dergelijke vergoeding voor het gebruik van bedrijfsnaam, huisstijl en/of producten en voor geboden begeleiding doet zich bijvoorbeeld voor bij franchising.
Om te bepalen of er in dit geval sprake is van een illegaal piramidespel is nader onderzoek nodig. Dit laatste is aan de Kansspelautoriteit en – in voorkomende gevallen – de rechter.

Vraag 6
In hoeverre vallen bedrijven als ACN onder wetgeving over oneerlijke handelspraktijken?

Antwoord 6
Het is niet aan mij om te beoordelen of specifieke gedragingen van bedrijven onder de wetgeving over oneerlijke handelspraktijken (afdeling 3a van titel 3 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek) vallen. Dit is aan de ACM als toezichthouder op deze regels en uiteindelijk aan de rechter.
Voor de regels over oneerlijke handelspraktijken geldt overigens in algemene zin dat ze van toepassing zijn op situaties die onder de reikwijdte vallen van afdeling 3a van titel 3 van boek 6 van het BW én waarin sprake is van een verhouding tussen een handelaar en consument.

Vraag 8
Waar kunnen «ondernemers» die via bedrijven als ACN zijn gestart met hun slechte ervaringen en klachten op dit moment terecht?

Antwoord 8
In eerste instantie ligt het voor de hand om met klachten over een bedrijf het bedrijf zelf te benaderen. In hoeverre dit gebeurt in het geval van ACN is voor mij niet na te gaan.

Vraag 9
Deelt u de mening dat, net als in onder meer Australië[2] en de Verenigde Staten[3], het noodzakelijk is dat potentiële ondernemers of zakenpartners van bedrijven als ACN zich via een site kunnen laten voorlichten over (en worden gewaarschuwd voor) het handelen van desbetreffende bedrijven? Zo ja, bent

---

[2] http://www.scamwatch.gov.au/
[3] http://pyramidschemealert.org/

u bereid op korte termijn een vergelijkbare website op te richten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9
Online is de nodige informatie te vinden over netwerkmarketing en multi-level marketing en ervaringen van ondernemers daarmee. Ik acht het niet aangewezen om daarnaast een site specifiek voor dit doel in te richten.

Vraag 10
Welke maatregelen treft u verder om frauduleuze verdienmodellen en illegaal ondernemen, waar het draait om winst maken ten koste van anderen, in te dammen?

Antwoord 10
In beginsel strekt het burgerlijk recht en soms ook het strafrecht tot voorkoming van frauduleuze verdienmodellen. Natuurlijk heeft ondernemerschap tot doel om winst te maken. Het is aan de wederpartij, zeker waar dit een zakelijke wederpartij is, om daarbij ook het eigen aandeel in de winst goed in het oog te houden. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de onderzoeksplicht van de aspirant ondernemer.